

## Oto aksesuarlarının ÖTV matrahına dahil edilip edilmeyeceği ile ödenecek ÖTV'nin muhasebe kaydı hk.

|            |                                 |
|------------|---------------------------------|
| Belge türü | Özelge                          |
| Kanun      | ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ KANUNU     |
| Özelge no  | 27575268-105[03-2015-500]-48839 |
| Tarih      | 08.02.2019                      |

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : 27575268-105[03-2015-500]-48839

08.02.2019

Konu : Oto aksesuarlarının ÖTV matrahına dahil edilip edilmeyeceği ile ödenecek ÖTV'nin muhasebe kaydı hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve eklerinin incelenmesinden, motorlu araçların satışı, bakımı ve onarımı işiyle iştigal eden firmanız tarafından ilk iktisap kapsamında nihai kullanıcılara teslimi gerçekleştirilen taşıtlar için taşıtın teslim bedeli içinde tahsil edilerek firmanızca ilgili vergi dairesine beyan ve ödemesi yapılan ÖTV tutarının, KDV matrahı ile kurumlar vergisi matrahı arasında fark oluşmasına sebebiyet verdiği ve vergi dairesince izahat talep edildiği hususlarından bahisle, bu işleme

ilişkin muhasebe kaydının ne şekilde yapılması gerektiği ve taşıtların ilk iktisabı aşamasında taşıta montajı yapılan ancak taşıt teslim faturasıyla aynı tarihli ayrı bir faturada gösterilen park sensörü gibi ilave malzeme/aksesuar bedellerinin taşıtın satış bedeline dahil edilip edilmeyeceği hakkında Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmıştır.

## **1. 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu Uygulaması Yönünden**

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun;

- (1/1-b) maddesinde, Kanuna ekli (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanların ilk iktisabının bir defaya mahsus olmak üzere ÖTV'ye tabi olduğu,

- (2/1-b) maddesinde, ilk iktisabın; (II) sayılı listedeki mallardan Türkiye'de kayıt ve tescil edilmemiş olanların kullanılmak üzere ithalini, motorlu araç ticareti yapanlardan iktisabını, motorlu araç ticareti yapanlar tarafından kullanılmaya başlanmasını, aktive alınmasını veya adlarına kayıt ve tescil ettirilmesini ifade ettiği,

- (3/a) maddesinde, mal teslimi veya ilk iktisap hallerinde vergiyi doğuran olayın malın teslimi veya ilk iktisabında meydana geldiği,

- (11/3) maddesinde, Kanuna ekli (II) sayılı listedeki mallar için verginin matrahının; bunların ilk iktisabında hesaplanacak ÖTV hariç, KDV matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül ettiği,

- (12/1) maddesinde, özel tüketim vergisinin, bu Kanuna ekli listelerde yazılı malların karşılarında gösterilen tutar ve/veya oranlarda alınacağı, (II) sayılı listedeki mallardan alınacak verginin, mükellefin bu malı alış bedeli ile her hâlükârda bu malların imalatçısının satış bedeli veya ithalatta hesaplanan katma değer vergisi matrahı üzerinden malın tabi olduğu orana göre hesaplanan vergi tutarından az olamayacağı, verginin, mükellefin alış bedeli üzerinden hesaplandığı durumlarda, malı teslim tarihine kadar bu malı mükellefe teslim eden tarafından yüzde 10'a kadar yapılan indirimlerin alış bedelinden de indirilebileceği, ancak bu indirimler sonrası kalan tutarın, malın imalatçısının satış bedelinden veya ithalatta hesaplanan katma değer vergisi matrahından düşük olamayacağı

hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, mezkûr Kanunun (11/3) ve (12/1) maddeleri uygulamasına ilişkin olarak Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinin;

- (III/A/1) bölümünde, ÖTV matrahına esas alınan KDV matrahının tespitinde, Katma Değer Vergisi Kanununun 20 ila 27 nci maddeleri ile bu maddelere ilişkin Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde yapılan açıklamaların dikkate alınacağı; dolayısıyla, (II) sayılı listede yer alan kayıt ve tescile tâbi taşıtların yurtiçinden ilk iktisabı ile aynı listede yer alan kayıt ve tescile tâbi olmayan taşıtların imal ya da inşa edenler tarafından yurtiçinde tesliminde ÖTV matrahının, işlemin karşılığını teşkil eden bedel olduğu; teslim edilen taşıt karşılığında her ne nam adı altında olursa olsun müşteriden alınan bedellerin, teslim edilen taşıtın ÖTV matrahına dâhil olduğu; vergiyi doğuran olayın gerçekleştiği teslim veya ilk iktisaba ait faturada ayrıca gösterilen ticari teamüllere uygun iskontoların ÖTV matrahından indirilebileceği; öte yandan, (II) sayılı listedeki taşıtlardan alınacak verginin, mükellefin bu taşıtı alış bedeli ile her halükârda bu taşıtın imalatçısının satış bedeli veya Katma Değer Vergisi Kanununun 21 inci maddesine göre ithalatta hesaplanan KDV matrahı üzerinden taşıtın tabi olduğu orana göre hesaplanan vergi tutarından az olamayacağı,

- (III/A-3) bölümünde, teslimi veya ilk iktisabı yapılan taşıta ilişkin satış anında veya daha sonraki bir tarihte ortaya çıkan vade farkı, fiyat farkı, faiz vb. gelirler ile ÖTV mükellefleri tarafından yapılan ve taşıtın teslimi veya ilk iktisabında alıcıdan ayrıca alınan aksesuar, boya koruma, kuaför, ek garanti ve benzeri teslim ve hizmetlere ilişkin bedellerin ÖTV matrahına dâhil olduğu; ancak, teslimi veya ilk iktisabı yapılan taşıt için, müşterinin vekâlet vermek suretiyle satıcı firmaya yaptırdığı trafik kayıt ve tescil işlemleri ile plaka çıkartılmasına ilişkin hizmet bedelinin müşteriye yansıtılmasında bu bedelin, taşıtın ÖTV matrahına dâhil edilmeyeceği; mükelleflerin söz konusu hizmet bedeli için, rayicine göre yüksek bedel göstermek suretiyle taşıt bedelini, dolayısıyla ÖTV matrahını azaltması halinde bu işlemlerin Vergi Usul Kanununun 3 üncü maddesi gereğince, işlemlerin gerçek mahiyetinin esas olması prensibinden hareketle muvazaa olarak değerlendirileceği ve buna göre işlem tesis edileceği

belirtilmiştir.

Buna göre, firmanızca ilk iktisap kapsamında teslimi yapılan araçlara ait ÖTV matrahı, teslim edilen araç karşılığında her ne nam adı altında olursa olsun müşteriden alınan bedellerin (alıcının vekâlet vermek suretiyle firmanıza yaptırdığı trafik kayıt ve tescil işlemlerine ilişkin hizmet bedelleri hariç) toplamıdır. Buna göre, firmanızca taşıtın ilk iktisap kapsamında teslimine ilişkin olarak alıcıdan ayrıca alınan park sensörü gibi aksesuar bedelleri (montaj bedeli dahil), buna ilişkin ayrı bir fatura tanzim edilse dahi taşıtın ÖTV matrahına dâhildir.

Öte yandan, taşıtın ilk iktisap kapsamında tesliminden sonra taşıta ilişkin yapılan teslim ve verilen hizmetler ÖTV matrahına dahil olmamakla birlikte; sair suretlerle araç bedelinin, dolayısıyla ÖTV matrahının azaltılmasını sağlayacak doğrultuda işlem tesis edilmesi halinde, bu durumun Vergi Usul Kanununun 3 üncü maddesi gereğince, işlemlerin gerçek mahiyetinin esas olması ilkesi kapsamında

muavazaa olarak değerlendirileceği ve buna göre işlem tesis edileceği tabiidir.

## 2. Tekdüzen Muhasebe Sistemi Uygulaması Yönünden

Tekdüzen muhasebe sisteminin uygulanmasına ilişkin açıklamalar, 26/12/1992 tarihli ve 21447 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Teblięi ve daha sonra bu konuda yayımlanan diğer tebliğlerde yapılmıştır.

Buna göre, firmanızca ilk iktisap kapsamında teslim edilen taşıtlarla ilgili olarak ödenecek TV'nin, 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğinin, Muhasebe Usul ve Esasları/V-Tekdüzen Hesap erevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları başlığı altında yer alan C-Hesap Planı Açıklamaları çerçevesinde "360 denecek Vergi ve Fonlar" hesabında izlenmesi gerektiği tabii olup, zelge talep formunuzda yer alan örnek işleme dair muhasebe kaydının aşağıdaki şekilde olması gerekmektedir.

\_\_\_\_\_ / \_\_\_\_\_

|                                      |        |
|--------------------------------------|--------|
| 120. ALICILAR HESABI                 | 68.440 |
| 600. YURTIÇİ SATIřLAR HESABI         | 40.000 |
| 360. ÖDENECEK VERGi VE FONLAR HESABI | 18.000 |
| 391.HESAPLANAN KDV HESABI            | 10.440 |

\_\_\_\_\_ / \_\_\_\_\_

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resm işlemlerde Resm Gazete metni esastır. — 18.09.2026